

Wytyczne zbioru, przechowywania i transportu prób materiału biologicznego cietrzewi do monitoringu genetycznego

Zbiór prób

1. „Nieinwazyjna próba materiału biologicznego” oznacza odchody (knoty) i pióra zebrane podczas patrolu terenowego.
2. „Inwazyjna próba materiału biologicznego” oznacza krew (pobraną przy okazji badania weterynaryjnego), wyrwane pióro (podczas obrączkowania lub wypuszczania młodych osobników z hodowli).
3. Próby należy zbierać w ciągu całego rocznego cyklu życia cietrzewi, a następnie bez zbędnej zwłoki przekazywać je do analiz genetycznych w LBG Kostrzyca.
4. Pozyskane próby należy zabezpieczyć po zbiorze i do transportu do LBG Kostrzyca w następujący sposób:

Pióra

- 1) Jedno lub kilka piór (jeśli pochodzą od jednego osobnika) w kopercie bez wyściółki foliowej.
- 2) Koperta opisana (wystarczy kolejny numer dla danego nadleśnictwa) i zaklejona.
- 3) Koperty przechowuje się w lodówce (ok. +4°C, maksymalnie jeden tydzień) lub w zamrażalniku (ok. -18°C, do jednego miesiąca). Należy dążyć do jak najszybszego przesłania prób do LBG Kostrzyca.

Odchody

- 1) Jeden lub kilka knotów (jeśli pochodzą od jednego osobnika) w probówce lub kubeczku (bez suchego żelu krzemionkowego).
- 2) Knoty bez białego nalotu (moczniak), bez pleśni i innych zanieczyszczeń.
- 3) Najlepsze do analiz genetycznych są świeże knoty (jeszcze wilgotne), przekazane w tym samym dniu do LBG Kostrzyca lub zamrożone w tym samym dniu w ok. -18°C.
- 4) Probówka/kubeczek opisana/y (wystarczy kolejny numer dla danego nadleśnictwa) i zakręcona/y.
- 5) Probówki/kubeczki przechowuje się w zamrażalniku (ok. -18°C, do jednego miesiąca). Należy dążyć do jak najszybszego przesłania prób do LBG Kostrzyca.

UWAGA

- 1) Istnieje możliwość przekazania przez LBG Kostrzyca nieodpłatnie **pojemników na próbki** (do wyczerpania zapasu) – kontakt: tel. 503 357 503 lub 75 713 10 48 wew. 133.
- 2) Fragmenty tkanek miękkich padłego osobnika lub krew pobrana inwazyjnie: przed pobraniem prosimy o kontakt telefoniczny z LBG Kostrzyca (tel. 503 357 503 lub 75 713 10 48 wew. 133).

Ważne informacje dodatkowe

- 1) Numeracja prób jest ciągła dla danego nadleśnictwa przez cały czas trwania projektu oraz w kolejnych latach kontynuowania projektu – także w przypadku zmiany źródła

finansowania. W przypadku wątpliwości co do kolejnego numeru, prosimy o kontakt telefoniczny z LBG Kostrzyca (tel. 503 357 503 lub 75 713 10 48 wew. 133).

- 2) Jednostki LP oraz pozostałe, które przystąpią do projektu w późniejszym czasie-otrzymają swoją numerację, zgodnie z przyjętymi zasadami dla monitoringu genetycznego cietrzewi w LBG Kostrzyca.
- 3) Niedozwolone jest przechowywanie w jednym opakowaniu prób materiału biologicznego od potencjalnie różnych osobników cietrzewi.
- 4) Niedozwolone jest dzielenie grupy odchodów na kilka, kilkanaście osobnych prób (o odmiennych numerach). Odchody prawdopodobnie będą należały do jednego osobnika – próby będą miały ten sam genotyp.
- 5) Próby nieopisane lub zmieszane w jednym pojemniku (np. pióra i odchody razem), nie będą przyjmowane do analiz genetycznych.
- 6) Do prób należy dołączyć protokół (wystarczy jeden egzemplarz), wypełniony i podpisany przez przekazującego. Wzór protokołu do pobrania znajduje się na stronie internetowej LBG Kostrzyca w zakładce **Zadania => Zachowanie leśnych zasobów genowych => Badania DNA => Czynna ochrona cietrzewia**. Prosimy o dokładne i szczegółowe wypełnianie protokołu. Do protokołu można dołączyć inne dokumenty, np. kopię karty terenowej.
- 7) Data protokołu dostawy do LBG Kostrzyca - to data wpłynięcia prób do LBG Kostrzyca.
- 8) Kopia zatwierdzonego protokołu zostaje odesłana drogą elektroniczną (EZD lub e-mail).

Przekazanie prób do LBG Kostrzyca

- 1) Osobiście: do Laboratorium Tkanek Zwierzęcych, od poniedziałku do piątku w godzinach 6:30 – 14:30.
- 2) Poczta kurierską:
 - a) Zamówienie kuriera po stronie przekazującego.
 - b) Dla bezpieczeństwa przesyłanych prób sugeruje się zamówienie usługi kurierskiej w dniach od poniedziałku do środy (większe prawdopodobieństwo, że materiał dotrze do LBG Kostrzyca do piątku).
 - c) Adres dla kuriera:
Leśny Bank Genów Kostrzyca
Miłków nr 300
58-535 Miłków

Osoby do kontaktu

- **dr Monika Litkowiec** – starszy specjalista ds. analiz molekularnych w Zespole Pracowni Badawczo – Wdrożeniowych
(75 713 10 48 wew. 133, monika.litkowiec@lbg.lasy.gov.pl)
- **dr Małgorzata Pałucka** – kierownik Zespołu Pracowni Badawczo-Wdrożeniowych
(75 713 10 48 wew. 108, kom. 503357503, malgorzata.palucka@lbg.lasy.gov.pl)